

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3049/2020
22.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Матић, адвокат из ..., против тужене ЈКП „Градска топлана“, Зрењанин, чији је пуномоћник Смиљана Цвикић, адвокат из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3783/19 од 28.01.2020. године, у седници одржаној 22.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3783/19 од 28.01.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П 903/2015 од 11.06.2019. године, првим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 387.330,15 динара, са законском затезном каматом почев од 27.04.2015. године до исплате. Другим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 191.094,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3783/19 од 28.01.2020. године, првим ставом изреке, жалба туженог је усвојена и првостепена пресуда преиначена, тако што је тужбени захтев тужиоца да му тужени исплати износ од 387.330,15 динара са законском затезном каматом од 27.04.2015. године до исплате и да му накнади трошкове парничног поступка одбијен и тужилац обавезан да туженом накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 86.773,00 динара. Другим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 29.546,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, а у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...87/18), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија дозвољена и неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које би биле од утицаја на законитост и правилност побијане одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је дана 13.03.1985. године са правним претходником туженог закључио уговор о испоруци топлотне енергије на неодређено време за непокретност – кућу у низу у ул. ..., којим уговором је био предвиђен обрачун топлотне енергије према м² стамбене површине и утврђена затворена стамбена површина од 126 м². Тужени је 2014. године тужиоцу доставио обрачун грејања по стварним трошковима на мерном месту 296, уз обавештење да ће од октобра 2014. године на систему даљинског грејања наплаћивати стварно испоручене количине топлотне енергије измерене калориметрима у топлотним подстаницама. Тужени је, поступајући по допису тужиоца од 31.07.2014. године, обавестио тужиоца да се обрачун плаћа по моделу инсталисане снаге и према важећој Одлуци о условима и начину снабдевања топлотном енергијом. Објекти које је изградио „Нафтагас“, као и објекат тужиоца примљени су на систем даљинског грејања и уговори су потписани по метру квадратном грејне површине, а преласком на примену тарифног система, количина утрошене топлотне енергије измерене на фискалном мерилу у топлотној подстанци је распоређена и фактурисана према учешћу у укупној инсталисаној снази код потрошача у тој станици. У периоду од априла 2005. године, тужиоцу није фактурисана услуга по грејној површини, као ни осталим потрошачима са те подстанице, а обрачун за кориснике којима се обрачун врши по инсталисаној снази вршио се на тај начин што су мобилне екипе туженог изласком на терен вршиле попис врсте грејних тела прикључених на неку од подстаница, те се по том записнику прерачуната инсталисана снага за сваког корисника на тој подстанци множи са јединичном ценом према вежећем ценовнику надлежног органа Града Зрењанина. Тужени тужиоцу није доставио предлог за анексирање уговора из 1985. године, а неки од потрошача, који као и тужилац имају објекте у „нафташком насељу“ истог типа изградње су пре 01.10.2014. године прешли са обрачуна по инсталисаној снази на обрачун према грејној површини по м², уз услов да су сви потрошачи морали да заједнички на нивоу подстанице поднесу захтев за измену начина обрачуна. Разлика између цене коју је тужилац био у обавези да плати у складу са уговором о испоруци топлотне енергије из 1985. године и цене коју је платио по рачунима туженог, износи 387.330,15 динара. Цена испоручене топлотне енергије је обрачуната према постојећој грејној инсталацији, применом прерачуна инасталисане снаге и извршено је упоређивање са испостављеним рачунима тужиоца, те утврђено да не постоји разлика у обрачуну инсталисане снаге издатих рачуна, односно да су рачуни правилно израђени у односу на инсталисану топлотну снагу грејних тела која се налазе у тужиоцевом индивидуалном стамбеном објекту.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев са образложењем да је уговор закон за странке и како исти никада није анексиран нити раскинут, тужени је у смислу члана 210. Закона о облигационим односима тражени износ стекао без основа, као разлику између цене коју је тужилац

требао да плати по обрачуну предвиђеном у уговору о испоруци топлотне енергије и цене коју је платио по обрачуну инсталисане снаге грејних тела која се налазе у тужиочевом стамбеном објекту по испостављеним рачунима туженог са припадајућом каматом.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио захтев тужиоца налазећи да у овом случају на страни туженог није дошло до неоснованог обogaћења у смислу члана 210. Закона о облигационим односима, сматрајући да је испоручена количина енергије једнака стварној утрошеној енергији, те да рачуни које је тужени испоручивао тужиоцу и по којима је тужилац плаћао топлотну енергију, одговарају управо оној количини топлотне енергије коју је тужилац и потрошио. Због наведеног, по налажењу другостепеног суда није правилан ни закључак првостепеног суда да би тужилац, чак и да се не ради о стицању без основа, имао право на накнаду штете у смислу члана 155. Закона о облигационим односима.

По оцени Врховног касаационог суда правилно је становиште другостепеног суда о неоснованости тужбеног захтева.

Одредбом члана 210. Закона о облигационим односима прописано је да кад је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком правном послу или у закону, стицалац је дужан да га врати, а кад то није могуће - да накнади вредност постигнутих користи (став 1.), а да обавеза враћања, односно накнаде вредности настаје и кад се нешто прими с обзиром на основ који се није остварио или који је касније отпао (став 2.), док је одредбом члана 214. истог закона прописано да кад се враћа оно што је стечено без основа, морају се вратити плодови и платити затезна камата, и то, ако је стицалац несавестан, од дана стицања, а иначе од дана подношења захтева.

Полазећи од утврђеног да количина топлотне енергије коју је тужени испоручио тужиоцу одговара количини топлотне енергије коју је тужилац и потрошио за наведени период, те да сходно постојећој грејној инсталацији и по методологији прорачуна инсталисане снаге не постоји разлика између износа у издатим рачунима и обрачуна инсталисане топлотне снаге грејних тела у стамбеном објекту тужиоца, све сходно Одлуци о условима и начину снабдевања топлотном енергијом, то се и по оцени ревизијског суда у овом случају тужени није неосновано обогатио на рачун тужиоца, нити је тужилац претрпео штету у смислу члана 155. Закона о облигационим односима.

Наиме, да би се радило о стицању без основа у смислу наведеног члана Закона о облигационим односима, потребно је да је на страни једног лица дошло до умањења имовине, што се у овом случају није догодило на страни тужиоца, а да на страни другог лица постоји увећање имовине, што се није догодило на страни туженог. У овом случају имовина тужиоца није умањена, нити се имовина туженог повећала на његов рачун, због чега тужени није у обавези да тужоцу тражени износ са припадајућом законском затезном каматом врати, као стечен без основа. Код наведеног, ревизисјки наводи о погрешној примени материјалног права оцењени су као неосновани.

Осталим ревизијским наводима тужиоца којима се указује на налаз и мишљење судског вештака заправо се оспорава оцена доказа и утврђено чињенично стање, због чега се ревизија не може изјавити, према члану 407. став 2. ЗПП, те их овај суд неће детаљно образлагати у складу са одредбом члана 414. став 2. ЗПП.

Из изнетих разлога, а на основу члана 414. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић